ABORDĂRI MODERNE ALE TEHNOLOGIILOR INOVATOARE ÎN PROCESUL EDUCAȚIEI FIZICE CU STUDENȚII INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL PROCESULUI BOLOGNA

MODERN APPROACHES OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF PHYSICAL EDUCATION WITH STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF THE BOLOGNA PROCESS

Daria LEVIȚCHI, ORCID:
Academia de Studii Economice din Moldova,
Chișinău, Republica Moldova
Sergiu MOȚOC, ORCID:
Colegiul Național de Comerț al ASEM,
Chișinău, Republica Moldova

CZU: 378.037.1:796.344:004(478)

e-mail: darialevitchii @gmail.com
e-mail: sergiu.motoc1977@gmail.com

The article discusses aspects related to the introduction of innovative technologies in the physical education process of students of higher education institutions in the Republic of Moldova in the context of the Bologna Declaration. Attention is focused on the problems of physical education of the student.

Keywords: *physical education, higher education, Bologna process, modernization.*

RELEVANŢĂ

Orientarea sistemului de învățământ superior al Republicii Moldova către valorile europene ale educației în conformitate cu Acordul de la Bologna dictează necesitatea actualizării mecanismelor de eficientizare a educației fizice pentru studenți bazate pe direcții de dezvoltare a acestora.

Direcțiile importante sunt dezvoltarea tehnologiilor moderne la orele de educație fizică în contextul modernizării învățământului în instituțiile de învățământ superior, implementarea sarcinilor educaționale în cadrul Universității, creșterea performanței, dezvoltarea abilităților cognitive, comunicative și fizice.

Unul dintre obiectivele cele mai importante în procesul de educație fizică în cadrul Universității este de a stimula interesul pentru modelarea unui corp sănătos și de a forma propriul regim de activitate fizică.

Ca țară europeană, Republica Moldova este receptivă la toate inovațiile care au

loc în sistemul de învățământ continental și ia măsuri pentru armonizarea legislației în acest domeniu.

Pe baza modificărilor și completărilor operate în Legea învățământului nr. 547-XllI din 21 iulie 1995 prin Legea nr. 71XVl din 5 mai 2005, a fost elaborat un Plan - cadru privind Ciclul temporar (învățământ superior, licență), care stă la baza multor planuri, determină trăsăturile și direcțiile activității instituților de învățământ.

„Un curs de educație fizică pentru studenții din anii I-II, activitățile extracurriculare (neprogramate) nu sunt desemnate cu credite. Cu toate acestea, nota de curs „admis” este o condiție pentru admiterea la licență” [1].

Declarația de la Bologna presupune păstrarea sistemului național de învățământ, care trebuie să fie comparabil în scopuri și principii cu sistemul educațional european unificat [2]. În prezent, oamenii de știință și specialiști din domeniul educației fizice și sport din Moldova au intensificat procesul de căutare a modalităților de potrivire a sistemului de educație autohton cu cel european [3, 4].

Lucrările de cercetare privind problemele modernizării sistemului național de educație fizică din Moldova sunt indispensabil legate de analiza problemelor inerente ale educației fizice și cercetarea în acest domeniu de către oameni de știință din țările cu sisteme socio-economice similare: din Ucraina: N.G. Byshevets, L.P. Bogachuk (2005), Y.P. Michuda (2003), O.M. Vatseba și S.P. Kozibrodsky (2003), V.V. Prihodko (2004); din Federația Rusă: G.R. Gostev, V.V. Trunin și A.A. Lomonenko (2007), K. Balsevich (1999); din Belarus: V. Kulikov (2004).

Constatările specificate anterior, precum și experiența practică indică faptul că la elaborarea unui program de educație fizică în instituțiile de învățământ superior din Moldova, ținându-se cont de recomandările Declarației de la Bologna, este necesar să se păstreze cele mai bune tradiții ale Școlii Uneversitare, disponibilitatea complexelor sportive și nivelul de pregătire a bazei materiale pentru asigurarea orelor în noua modalitate.

Scopul cercetării este de a dezvolta noi tehnologii moderne pentru organizarea orelor de educație fizică cu studenții instituțiilor de învățământ superior din Moldova în contextul Procesului Bologna.

Metode de cercetare. În procesul de cercetare au fost utilizate următoarele metode: revizuirea literaturii, sondaj oral, chestionar, studiul surselor documentare, comparație și contrast.

REZULTATELE CERCETĂRII

În instituțiile de învățământ superior din țară se pregătesc specialiști în diverse domenii de activitate: jurisdicție, politică, agricultură, medicină, pedagogie, tehnologie, fiecare având specificul său. Conform conceptului de educație al Republicii Moldova, scopul și rezultatul principal al educației studenților din Universitate este formarea și pregătirea acestora pentru activitatea profesională în viitor.

O parte integrantă în formarea personalității studentului este procesul de educație fizică, unde scopul principal este dezvoltarea din punct de vedere fizic, asimilarea

cunoştinţelor necesare să asigure utilizarea conştientă şi corectă a mijloacelor de cultură fizică şi sport, pregătirea în diverse domenii de activitate profesională, ţinându-se cont de specificul fiecarei facultăţi.

Nivelul înalt al tehnologiilor moderne, creşterea continuă a intensităţii activităţii umane, tehnologiile informatice, volumul informaţiilor, care creşte anual, duce la o intensificare ulterioară, la complicarea procesului de învăţare într-un învăţământ superior. Desigur, acest lucru poate afecta sănătatea unei persoane care se ocupă de munca intelectuală şi lucrează mult timp la computer.

Ţinând cont de acest lucru, pregătirea timpurie a tinerilor pentru activitatea profesională este scopul principal al predării în universităţi. Trebuie să recunoaştem importanţa şi necesitatea pregătirii fizice aplicate profesional (PFPA) în sistemul nespecializat (non-specializat), educaţie profesională [5, 6].

Familiarizându-ne cu conţinutul programelor analitice de educaţie fizică elaborate de departamentele de educaţie fizică ale instituţiilor de învăţământ superior din Moldova, ajungem la concluzia că nu există o secţiune despre teoria şi practica predării PFPA pe specialităţi.

Pe baza unei analize a situaţiei reale în cadrul orelor de educaţie fizică cu studenţii din universităţile din Moldova, constatăm că este necesară introducerea unui curs de pregătire fizică profesională aplicată la specialităţi (PFPA). În acest context, se propune implementarea anumitor tehnologii inovatoare pentru organizarea orelor de educaţie fizică cu studenţii instituţiilor de învăţământ superior în contextul Procesului Bologna, ca pregătire fizică specială aplicată profesional (PFSAP). Introducerea PFSAP în practica educaţiei fizice pentru studenţii instituţiilor de învăţământ superior din Moldova, în sistemul de învăţământ neprofesional creează premisele pentru reducerea timpului de adaptare profesională, îmbunătăţirea competenţelor profesionale, atingerea capacităţii profesionale ridicate de muncă şi productivitatea muncii. Rezultate pozitive în atingerea scopului urmărit pot fi atinse doar prin conştientizarea individuală de către studenţi a importanţei pregătiri fizice aplicate în activităţile profesionale şi înţelegerea faptului că educarea minţii şi educarea corpului este un proces continuu.

Direcţii principale ale programului PFSAP:

- stăpânirea deprinderilor şi abilităţilor aplicate care sunt elemente ale tehnologiei în diverse probe sportive;
- atenţia concentrată pe educarea calităţilor fizice care sunt deosebit de specifice şi necesare îmbunătăţirii eficienţei muncii în specialitatea aleasă;
- dobândirea cunoştinţelor aplicate (cunoaşterea deprinderilor şi abilităţilor de utilizare a mijloacelor de educaţie fizică la desfăşurarea exerciţiilor fizice independente, în regim de muncă şi odihnă, ţinându-se cont de schimbarea condiţiilor de muncă, de viaţă, de abilităţile legate de vârstă).

Forme de desfăşurare a PFSAP: Cursurile de pregătire profesională şi aplicativă specială pentru studenţii universitari se desfăşoară în formă practică şi teoretică.

Instrumente utilizate pentru efectuarea PFSAP: Exerciții fizice aplicate speciale și elemente individuale ale diverselor sporturi, igienă, întărire, ajutoare.

În cadrul studiului experimental au fost formulate întrebări despre gradul în care studenții sunt familiarizați cu principalele prevederi ale Declarației de la Bologna, despre atitudinea studenților față de introducerea unui curs de pregătire profesională și aplicativă specială (PFSAP) în programul de educație fizică în instituțiile de învățământ superior, despre definirea și rolul PFSAP în activitățile profesionale viitoare.

În acest scop, am chestionat 185 de studenți ai Academiei de Studii Economice din Moldova. Rezultatele studiului au arătat că la întrebarea dacă sunteți familiarizați cu prevederile Declarației de la Bologna 57% dintre respondenți au răspuns DA, 26% s-au abținut să răspundă și 17% dintre respondenți au răspuns NU.

Pe baza rezultatelor sondajului la această întrebare se determină nivelul mediu de conștientizare în rândul studenților cu privire la principalele prevederi ale Procesului Bologna. În ceea ce privește includerea educaţiei fizice în planul de învățământ universitar din Republica Moldova, secția teoretică și practică de pregătire fizică specială aplicată profesională, rezultatele au fost următoarele: 77% dintre respondenți au răspuns afirmativ, respectiv, 23% nu sunt de acord cu introducerea cursului de prigătire fizică specială aplicativă profesională în programul de educație fizică la Universitate.

CONCLUZII

Rezultatele cercetării obținute indică necesitatea: restructurării sistemului de educație fizică în universitățile din Republica Moldova în contextul Declarației de la Bologna; dezvoltarea unui nou program de educație fizică ținându-se cont de pregătirea profesională și aplicativă specială a studenților. Se preconizează că vor fi efectuate cercetări ulterioare în direcția studierii noilor tehnologii pentru desfășurarea orelor de educație fizică cu studenții universităților din Moldova în lumina Procesului Bologna.

Referințe:

1. GOSTEV, P. *Despre trăsăturile educației fizice neprofesionale (nespeciale) ale individului*. Chișinău, 2002.
2. VYDRIN, N. Educația fizică nespecială (neprofesională) a elevilor. În: *Teoria și practica culturii fizice,* 1995, nr. 5/6.
3. BUDEVICI-PUIU, L. *Bazele statului dreptului. Legeslație în sport.* Chişinău: Valinex, 2004. 196 p.
4. MICHUDA, YU.P. Modele de funcționare a pieței în sfera culturii fizice și sportului. Sport olimpic modern și sport pentru toți. În: *Materialele Conferinței științifice internaționale* (Moscova), 2003, nr. VII. / 2.
5. VATSEBA, O., KOZIBRODSKY, S. Probleme actuale ale suportului software și normativ pentru educația fizică a studenților (pe exemplul învățământului

superior din Ucraina). În: *Materialele Congresului științific internațional „Sport olimpic modern și sport pentru toți”*. Ediția a VII-a. Vol. 2. Moscova, 2003.

6. KULIKOV, V. Suport software și metodologic pentru educația fizică a studenților în contextul reformării învățământului superior.